

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Јединица за поступак враћања
имовине жртава Холокауста
Београд, ул. Масарикова број 5
Број: 46-000020/2019
Датум: 05.08.2024. године
А.Т.

Агенција за реституцију – Јединица за поступак враћања имовине жртава Холокауста, решавајући по захтеву Јеврејске општине Суботица из Суботице, матични број: 08953554, ул. Димитрија Туцовића бр. 13, коју заступа Џаковић Илија, адвокат из Новог Београда, ул. Јурија Гагарина бр. 30г, за враћање одузете имовине, на основу члана 12. и 18. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника („Службени гласник РС“, број 13/16), члана 55. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11, 108/13, 142/14 и 88/15 – Одлука УС), на основу члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016) и на основу члана 2. став 3. и 5. Уредбе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине („Сл. гласник РС“, бр. 29/18), након спроведеног поступка, донела је следеће:

РЕШЕЊЕ

1. **Усваја се** захтев, враћа се имовина и утврђује право својине у корист Јеврејске општине Суботица из Суботице, матични број: 08953554, ул. Димитрија Туцовића бр. 13, на пољопривредном земљишту и то:
 - 1.1. на 108422/438603 идеалних делова катастарске парцеле број 766/1 К.О. Биково, укупне површине 43ха 86а 03м2 ха, уписане у ЛН бр. 2294 К.О. Биково, и то на уделу који је у јавној својини Републике Србије, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде,
 - 1.2. на 22165/36656 идеалних делова катастарске парцеле број 770 К.О. Биково, укупне површине 3ха 66а 56м2 ха, уписане у ЛН бр. 289 К.О. Биково, као јавна својина Републике Србије, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.
2. Пољопривредно земљиште из тачке 1. алинеја 1.1. диспозитива решења дато у закуп по основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/224-2021-14, број 320-11-9618/213-2021-14, број 320-11-9618/212-2021-14 и број 320-11-9618/216-2021-14, враћа се у државину Јеврејске општине Суботица, по истеку 3 (три) године од извршности решења о враћању имовине, ако се закупци и Јеврејска општина Суботица другачије не споразумеју, при чему у периоду од стицања својине до ступања у посед, закупци ступају у правни однос за Јеврејском општином Суботица, као закуподавцем по уговору који су закључили са претходним власником, односно корисником, док се пољопривредно земљиште из тачке 1. алинеја 1.2. диспозитива решења враћа се у државину Јеврејској општини Суботица по истеку Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/195-2021-14, односно најкасније 31.10.2024. године, осим у случају ако се странке другачије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта купац плаћа Јеврејској општини Суботица сразмерно враћеном уделу.

3. На основу овог решења, а по његовој правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист Јеврејске општине Суботица и то у уделу као у тачки 1. диспозитива.
4. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења.
5. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, АП Војводина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења.

Образложење

Јеврејска општина Суботица из Суботице, ул. Димитрија Туцовића бр. 13, поднела је Агенцији за реституцију а преко пуномоћника адвоката Џаковић Илије из Новог Београда, Захтев за враћање одузете имовине, који је заведен под бројем: 46-000020/2019, за враћање имовине за коју се наводи да је одузета Бек Лајошу и Ержебет.

У конкретној управној ствари, предмет захтева за враћање је: пољопривредно земљиште ораница, парцела број: 30957/1-г, површине 15кј 1270квхв, парцела број: 30957/3/а, површине 3кј 910квхв, парцела број: 30957/2, површине 3кј 958квхв и парцела број: 30957/5, површине 2кј 800квхв, уписане у ЗКУЛ бр. 3039 К.О. Биково.

Уз захтев су достављени докази који су наведени у самом обрасцу Захтева за враћање.

Дана 18.12.2023. године, одржана је усмена расправа на којој је пуномоћник подносиоца захтева изјавио је да остаје при поднетом захтеву у свему сагласно налазу и мишљењу вештака на који нема примедби, као и свим приложеним доказима, те тражи да се у природном облику врати имовина за коју постоје законски услови.

Државно правобранилаштво, одељење у Суботици и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, до дана доношења овог решења нису се изјаснили о предмету захтева.

Након спроведеног доказног поступка Агенција за реституцију је утврдила, а на основу писмених доказа које су предпочиле странке, на основу доказа прибављених службеним путем, на основу одржане усмене јавне расправе, а ценећи наводе и захтеве странака, следеће чињенично стање битно за доношење одлуке:

Увидом у електронску базу података Агенције за реституцију, поступајући орган је утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине сходно Закону о враћању одузете имовине и обештећењу иза Бек Лајоша и Ержебет, овде бивших власника непокретности која је предмет овог захтева за враћање.

Агенција је по службеној дужности извршила увид у електронску базу жртава Холокауста на званичној веб страници Меморијалног центра за жртве Холокауста „Јад Вашем“

<https://yvng.yadvashem.org/>, те утврдила да је у истом наведен Бек Лајош из Суботице, Југославија, и да је исти убијен, као и да је наведена Бек Јелисавета из Суботице, Југославија, и да је иста убијена. Иста лица су неведена и у Именику жртава Другог светског рата на подручју суботичке општине, где је под редним бројем 453 наведен Бек Лајош, рођен 16.10.1893. године, бор. Суботица, Аушвиц, 31.07.1944., а под редним бројем 436 наведена је Бек рођ. Нађ Ержебет, супр. Лајоша, рођена 09.06.1898. године, бор. Суботица, Аушвиц, 31.08.1944.

Из ЗКУЛ број 3039 К.О. Суботица, старог премера, утврђено је да су у А листу уписане парцела број: 30957/1-г, површине 15кј 1270квхв, парцела број: 30957/3/а, површине 3кј 910квхв, парцела број: 30957/2, површине 3кј 958квхв и парцела број: 30957/5, површине 2кј 800квхв. Из Б листа утврђено је да се на основу уписа од 11.06.1932. године, Дн број 6932, а на основу купопродајног уговора од 09.06.1932. године, укњижује право власништва у корист Бек Људевита и супр. му рођ. Нађ Јелисавете из Суботице.

Из Реферата Извршног одбора ГНО у Суботици од 23.06.1947. године о правном и фактичком стању на поседу Бек Људевита и супр. му рођ. Нађ Јелисавете, утврђено је да исти поседују земљиште у зкњ.ул.бр. 3039 у укупној површини од 25кј 738квхв.

Из Одлуке Градског Народног одбора у Суботици број 20607/1947 од 11.07.1947. године, утврђено је да је посед Бек Људевита и супр. му рођ. Нађ Јелисавете пао под удар аграрне реформе, да им је на име максимума остављено 3 хектара обрадивог земљишта из зкњ.ул.бр. 3039 К.О. Суботица те да се у корист земљишног фонда одузима се земљиште из зкњ.ул.бр. 3039 К.О. Суботица у површини од 20кј 397квхв.

Из Коначне одлуке Окружног Аграрног суда при ОНО у Суботици бр. 599/1947 од 24.07.1947. године, утврђено је да се оснажује Одлука Градског Народног одбора у Суботици број 20607/1947 од 11.07.1947. године, да се бившим власницима на име максимума оставља 3 хектара обрадивог земљишта тј. 5кј 341квхв са свим зградама и постројењима у зкњ.ул.бр. 3039 К.О. Суботица, те да се у корист земљишног фонда извлашћује вишак површине из напред наведеног уложка у површини од 20кј 397квхв.

Из Дописа Архива Војводине бр. III 291-1756/2-17 од 31.10.2017. године, утврђено је да се одлуке о коначном додељивању земљишта из земљишног фонда аграрним интересентима за сва места на подручју политичких општина Бачка Топола, Суботица, Сента, Ада и Мол не налазе у архивској грађи Фонда.

Из Дописа Архива Србије 05 бр. 12/1267 од 20.12.2017. године, утврђено је да Архив располаже документацијом која се односи на одузимање имовине по основу аграрне реформе за места Суботица, Бачка Топола, Сента, Ада и Мол, као и да је документација која се односи на коначно додељивање земљишта аграрним интересентима фрагментарно сачувана.

Службено лице је дана 10.01.2018. године у Архиву Србије извршило увид у архивску грађу која се односи на поступак аграрне реформе на територији Суботице, Аде, Мола, Сенте и Бачке Тополе и о томе сачинило службену белешку у којој се констатује да је том приликом утврђено да у оскудној документацији која је сачувана у Архиву не постоји ниједан документ који се односи на само спровођење одузимања након доношења одлука о одузимању.

Увидом у допис Историјског архива Суботице број 02-2/6/2020 од 27.1.2020. године, утврђено је да су у архиви сачувани досијеи Комисије за арондацију у периоду 1952-1959 годину за катастарске

општине Александрово, Биково, Бачки Виногради, Ђурђин, Келебија, Мала Босна, Мали Бајмок, Ново Село, Палић, Таванкут, Верушић и Жедник.

Читањем дописа РГЗ-СКН Суботица бр. 952-099-11769/2020 од 4.2.2020. године, утврђено је да је увидом у Службену евиденцију наведеног органа утврђено да исти не располаже са документацијом о арондаји на територији јединице локалне самоуправе Суботица у периоду након 9. марта 1945. године.

Читањем дописа РГЗ-СКН Суботица број 95-099-681/2021 од 14.4.2020. године утврђено је да је пре обнове катастра непокретности (између 1960. и 1965. године) постојала К.О. Суботица од које су настале К.О. Нови Град, К.О. Доњи Град и К.О. Стари Град.

Читањем дописа РГЗ-СКН Суботица број 95-099-180/2021 од 1.2.2021. године утврђено је да су К.О. Мала Босна, К.О. Келебија, К.О. Ново Село, К.О. Верушић и К.О. Александрово по службеној евиденцији потеси, а не катастарске општине, те да К.О. Мала Босна чини део катастарске општине Доњи Град, да К.О. Келебија чини део катастарске општине Стари Град, да К.О. Ново Село чини део катастарске општине Стари Град, да К.О. Верушић чини део катастарске општине Доњи Град и да К.О. Александрово чини део катастарске општине Доњи Град.

Читањем дописа РГЗ-СКН Суботица бр. 95-099-1186/2021 од 15.7.2021. године, утврђено је да је Служба за катастар непокретности изјашњавајући се на цитирани допис Историјског архива Суботица обавестила Агенцију да садашња територија јединице локалне самоуправе Суботица располаже са једанаест катастарских општина, те да су сви потеси старог премера обухваћени са катастарским општинама новог премера.

С обзиром да се предметним захтевом потражује пољопривредно земљиште које је било предмет арондације, пуномоћник подносилаца захтева предложио је извођење доказа вештачењем путем вештака геодетске струке, те је потом дана 05.04.2023. године Агенција донела закључак којим одређује вештачење у овој управној ствари.

Увидом у налаз и мишљење вештака Иванковић Марка од 23.11.2023. године са прилозима, утврђено је да је извршена идентификација катастарских парцела које су одузете од бивших власника Бек Лајоша и Ержебет и утврђивање укупне површине одузетог земљишта које је било предмет арондације, те је на основу наведеног дат предлог за враћање пољопривредног земљишта које је у јавној својини на територији политичке општине Суботица у К.О. Биково.

У складу са налогом поступајућег органа, вештак је, за утврђивање које се земљиште враћа, приликом вештачења користио „Техничко упутство за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта“ које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Сл. гласник РС“, бр. 18/91, 20/92 и 42/98).

Јасни и објективни механизми за утврђивање вредности одузетог пољопривредног земљишта које се након комасације, односно арондације, враћа у природном облику, а све имајући у виду класу, културу и вредност земљишта које је ушло у арондирану масу и оног које се враћа, примењују се и у поступку реституције с циљем да не би дошло до ситуације у којој би се нпр. за 1 ха земљишта 7. класе подносиоцима захтева вратио 1 ха земљишта 1. класе. Коришћење критеријума из наведеног техничког упутства је у потпуности у складу са природом и сврхом спровођења поступка комасације, односно арондације, где учесници у овом поступку не могу добити по класи и култури вредније земљиште од оног које је унето у комасациону, односно арондирану масу. Такође, у хипотетичкој

ситуацији да није било одузимања, бивши власници би имали 1-3% мање земљишта након спровођења комасације, односно арондације, па би непримењивањем овог техничког упутства дошло до ситуације да Агенција корисницима реституције врати 1-3% више земљишта него што им припада.

Дакле примена овог техничког упутства, имајући у виду природу поступка комасације, односно арондације, била је једини начин да се корисницима реституције не врати вредније комасирано, односно арондирано земљиште од оног које је одузето.

Читањем налаза вештака од 23.11.2023. године са прилозима утврђено је да је бившим власницима Бек Лајошу и Ержебет одузето у корист аграрног фонда пољопривредно земљиште у Суботици у К.О. Биково и то: парцела број: 30957/1-г, површине 15кј 1270квхв, парцела број: 30957/3/а, површине 3кј 910квхв, парцела број: 30957/2, површине 3кј 958квхв и парцела број: 30957/5, површине 2кј 800квхв, уписане у ЗКУЛ бр. 3039 К.О. Биково. Након рекапитулације вредносних јединица одузетог земљишта и након извршеног свођења појединих катастарских класа на површину прве катастарске класе, прерачунато из хватског у метарски систем, утврђено да је **укупна катастарска вредност за одузето пољопривредно земљиште у К.О. Биково износи 104.867,88 вредносних јединица за културу њива 1. класе**. Такође читањем налаза вештака утврђено је да приликом спровођења арондације није било одбитка за путну и каналску мрежу те вештак није вршио умањење вредносних јединица. С обзиром да је у К.О. Биково вршена арондација након одузимања, вештак је предложио за наделу следеће парцеле из арондационе масе и то 100422/438603 идеална дела катастарске парцеле број 766/1 К.О. Биково и 22165/36656 идеална дела катастарске парцеле број 770 К.О. Биково. Вештак је такође констатовао да се на предложеним парцелама не налазе канали за наводњавање и одводњавање нити изграђени објекти, те да предложене парцеле имају излаз на атарске путеве.

Увидом у електронску базу Републичког геодетског завода дана 25.12.2023. године, утврђено је да је парцела број 766/1 К.О. Биково, у укупној површини од 43ха 86а 03м², уписана као јавна својина са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Увидом у Г лист утврђено је да на предметној парцели нема уписаних терета или забележби.

Увидом у електронску базу Републичког геодетског завода дана 25.12.2023. године, утврђено је да је парцела број 770 К.О. Биково, у укупној површини од 3ха 6ба 56м², уписана као јавна својина са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Увидом у Г лист утврђено је да на предметној парцели нема уписаних терета или забележби.

Из Обавештења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управе за пољопривредно земљиште, које је достављено Агенцији електронским путем дана 22.12.2023. године, утврђено је да је кат.парцела 766/1 К.О. Биково издата у закуп на основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/224-2021-14, односно најкасније до 31.10.2030. године, као и број 320-11-9618/213-2021-14, број 320-11-9618/212-2021-14 и број 320-11-9618/216-2021-14, односно најкасније до 31.10.2033. године, а да је кат.парцела 770 К.О. Биково издата у закуп на основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/195-2021-14, односно најкасније до 31.10.2024. године.

На основу Налаза и мишљења вештака, утврђено је да је вештак предложио за наделу парцеле из арондираног подручја које по вредности одговарају одузетом земљишту бивших власника Бек Лајоша и Ержебет, у јавној својини, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, те с обзиром на све напред наведено, као и одредбу члана 24. став 1. Закона о враћању одузете имовине односно обештећењу којом је прописано да се бившем власнику враћа право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. овог закона, док је одредбом члана 24. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано да уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, **односно арондације након одузимања**, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште, поступајући орган одлучио је као у тачки 1. диспозитива решења.

Чланом 1. Уредбе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине, прописано је да се овом Уредбом ближе уређују критеријуми за враћање пољопривредног, односно шумског земљишта у својини Републике Србије на подручју катастарских општина у којима је након одузимања спроведен поступак комасације, **односно арондације земљишта**, као и критеријуми за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта које се не враћа у поступку враћања одузете имовине.

Чланом 2. став 3. наведене Уредбе, прописано је да ће Управа за пољопривредно земљиште у року од 15 дана од ступања на снагу ове уредбе, а након што јој Агенција за реституцију достави податке о површинама пољопривредног земљишта које се потражује у катастарским општинама у којима је након одузимања спроведен поступак комасације, утврдити катастарске парцеле у државној својини у површини које ће бити довољна да се до краја спроведе поступак враћања имовине, а које могу бити предмет враћања у смислу закона и ове уредбе и те податке доставити Агенцији.

Чланом 2. став 6. наведене Уредбе, прописано је да ако површина земљишта из става 3. овог члана не буде довољна за решавање свих захтева за враћање имовине или Управа не утврди катастарске парцеле за враћање у складу са ставом 3. и 4. овог члана, пољопривредно земљиште ће се вратити у складу са одредбама става 1, 2. и 5. овог члана.

Чланом 2. став 2. наведене Уредбе, прописано је да појам „за то земљиште” из члана 24. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (у даљем тексту: Закон), значи да ће се на враћање пољопривредног, односно шумског земљишта које је било предмет комасације, односно арондације, у смислу овог члана Закона, сходно примењивати критеријуми утврђени тачком 1. (рачунање обрачунског фактора „ф” за прелазак са једне на другу катастарску класу код враћања земљишта) и тачком 3. (свођење површина парцела различитих катастарских класа на површину прве катастарске класе њива са рекапитулацијом стања у исказу идентификације) у оквиру главе 2 (обрада података и рачунање елемената за пренос враћених парцела на терен) Техничког упутства за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупа пољопривредних производа („Сл. гласник РС”, бр. 41/91, 44/91, 4/92, 8/97 и 103/03).

Агенција се дописом од 7.02.2020. године који је примљен дана 10.02.2020. године, а потом и дописом од 5.02.2021. године који је примљен истог дана, обратила Управи за пољопривредно земљиште са молбом да се у катастарским општинама на територији јединице локалне самоуправе Суботица где је спроведена арондација прошири списак катастарских парцела предвиђених за враћање.

С обзиром да у року од 15 дана од када је у Управи за пољопривредно земљиште примљен захтев Агенције за проширење списка парцела за враћање, а ни до данас, нису уврштене на списак парцеле катастарским општинама на територији локалне самоуправе Суботица, имајући у виду цитиране одредбе закона и уредбе, Агенција је, на предлог подносилаца захтева, одредила вештачење путем вештака геодетске струке, с обзиром да се предметним захтевом потражује пољопривредно земљиште које је било предмет арондације, а на које се примењују идентична правила као и на земљиште које је било предмет комасације.

Судски вештак је по налогу из закључка Агенције број 46-000020/2019, налаз израдио у складу са чланом 2. став 2. Уредбе, примењујући Техничко упутство за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупа пољопривредних производа, док је приликом давања мишљења и предлагања земљишта за враћања имао у виду члан 2. став 5. Уредбе, те будући да Управа за пољопривредно земљиште није у остављеном року проширила списак катастарских парцела предвиђених за враћање у складу са чланом 2. став 3. и 4. Уредбе, то је за враћање предложио парцеле у К.О. Биково, а које парцеле су у јавној својини Републике Србије, са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, и које испуњавају услове предвиђене Уредбом. Из свега наведеног следи да су испуњени услови из члана 24. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу да се подносиоцима захтева за одузето земљиште врати земљиште које је добијено из арондационе масе. Такође, поступајући орган је ценио чињеницу да је наведена Уредба ступила на снагу 21.04.2018. године, а да Агенција дописом Историјског архива Суботица од 27.01.2020. године обавештена да је на територији општине Суботица спроведен поступак арондације земљишта, те да стога Агенција није могла до дана ступања на снагу Уредбе доставити податке о површинама пољопривредног земљишта које се потражује у општини Суботица у којима је након одузимања спроведен поступак арондације, с обзиром да за исто није ни знала.

Приликом доношења одлуке у овој управној ствари Агенција је ценила и чињеницу да је у другом предмету заведеном код Агенције под бројем 46-000571/2014 у ком се такође потражује пољопривредно земљиште на територији јединице локалне самоуправе Суботица, изјашњавајући се на наводе жалбе због ћутања управе, Агенција обавестила Министарство финансија, између осталог, и о чињеници да су у конкретном предмету у списе предмета достављена уверења о идентификацији парцела старог премера, али да је у међувремену Агенција дошла до сазнања да је на територији јединице локалне самоуправе Суботица спроведена арондација, што битно утиче на даљи ток поступка, с обзиром да се враћање одузете имовине не врши по правилима идентификације коју врши катастар, већ у складу са чл. 24. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. У поменутом предмету у одлуци Министарства финансија поводом изјављене жалбе због ћутања управе наведено је да с обзиром да првостепени орган није донео одлуку у законом прописаном року, а да је у извештају изнео разлоге због којих одлука није донесена у законом прописаном року, које је Министарство финансија прихватило као оправдане, НАЛАЖЕ СЕ Агенцији да у року од 30 дана донесе одлуку о захтеву подносиоца захтева за враћање у натуралном облику предметне кат. парцеле. С обзиром на све напред наведено, као и цитиране законске одредбе, донета је одлука као у тачки 1. диспозитива овог решења.

Чланом 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописано је да се овим законом, ради отклањања последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих наследника, уређују услови, начин и поступак враћања имовине одузете припадницима јеврејске заједнице који немају законских наследника и враћања одузете имовине организацијама које су у време одузимања биле у

функцији јеврејске заједнице, за имовину која је одузета на територији Републике Србије за време Холокауста или на основу прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и финансијска подршка Републике Србије јеврејској заједници у Републици Србији.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се под "одузетом имовином" подразумевају непокретности и покретне ствари и предузећа која су одузета бившим власницима за време Холокауста или применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Како је предметна имовина одузета на основу Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији („Службени гласник НРС“, бр.39/45 и 4/46), који је предвиђен чланом 2. ставом 1. тачком 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, дакле на основу прописа који чланом 2. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, предвиђен као пропис о одузимању имовине, то је овај орган нашао да се у конкретном случају ради о „одузетој имовини“ у смислу Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, па да у том смислу нема сметњи враћању имовине означене у тачки 1. диспозитива овог решења.

Такође, Агенција је испитивала и да ли се ради о имовини без наследника у смислу чл. 2. став 1. тачка 2. Закона, којим је прописано да се "имовином без наследника" сматра одузета имовина за коју није поднет захтев, односно за коју је захтев поднет од лица које нема активну легитимацију у смислу одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, осим имовине за коју је обавезу обештећења бившег власника преузела страна држава по основу међународног уговора. Како је поступајући орган увидом у електронску базу података Агенције за реституцију утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине иза Бек Лајоша и Ержебет, као бивших власника, то је утврђено да се ради о тзв. имовини без наследника сходно члану 2. став 1. тачка 2. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника.

Чланом 2. став 1. тачком 3. Закона прописано је да се под појмом "бивши власник" у смислу овог Закона подразумева физичко лице које је било припадник јеврејске заједнице и власник у време одузимања имовине и правно лице које је у време одузимања имовине на било који начин било у функцији јеврејске заједнице, а које је било власник имовине у време одузимања. На основу увида у електронску базу жртава Холокауста на званичној веб страници Меморијалног центра за жртве Холокауста „Јад Вашем“ <https://yvng.yadvashem.org/> у којем је наведен Бек Лајош из Суботице, Југославија, и да је исти убијен, као и да је наведена Бек Јелисавета из Суботице, Југославија, и да је иста убијена, те да су иста лица неведена и у Именику жртава Другог светског рата на подручју суботичке општине, где је под редним бројем 453 наведен Бек Лајош, рођен 16.10.1893. године, бор. Суботица, Аушвиц, 31.07.1944., а под редним бројем 436 наведена је Бек рођ. Нађ Ержебет, супр. Лајоша, рођена 09.06.1898. године, бор. Суботица, Аушвиц, 31.08.1944, овај орган је несумњиво нашао да су Бек Лајош и Ержебет били припадници јеврејске заједнице у време одузимање имовине.

Даље, члан 6. став 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се враћање имовине у натуралном облику спроводи у складу са овим законом и Законом о враћању одузете имовине и обештећењу. Члан 15.

Закон о враћању прописује да се овим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Члан 24. став 2. Закона о враћању прописује да уколико је пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.

Чланом 20. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да закупац непокретности која је предмет враћања има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обвезник могу и друкчије споразумети, а ставом 3. истог члана да у року из става 1. овог члана бивши власник који је ступио на место закуподавца, има право на закупнину, али не може једнострано мењати висину закупнине и друге одредбе затеченог уговора о закупу.

Члан 26. став 2. прописује да уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државини купца до истека уговора о закупу, ако овим законом није друкчије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта закупац плаћа бившем власнику.

С обзиром да је у току поступка утврђено да је да је кат.парцела 766/1 К.О. Биково издата у закуп на основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/224-2021-14, односно најкасније до 31.10.2030. године, као и број 320-11-9618/213-2021-14, број 320-11-9618/212-2021-14 и број 320-11-9618/216-2021-14, односно најкасније до 31.10.2033. године, одлучено је као у тачки 2. диспозитива решења, а у смислу одредбе члана 20. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, којом је прописано да закупац непокретности која је предмет враћања има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, а тим што се бивши власник и обвезник могу и другачије споразумети.

С обзиром да је у току поступка утврђено да је да је кат.парцела 770 К.О. Биково издата у закуп на основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-170/195-2021-14, односно најкасније 31.10.2024. године, одлучено је као у тачки 2. диспозитива решења, а у смислу одредбе члана 26. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, којом је прописано да уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државини закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није другачије одређено, осим у случају да се странке другачије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта закупац плаћа бившем власнику.

Дакле, како је Агенција поступајући по предметном захтеву Јеврејске општине Суботица, на основу достављене документације и Налаза и мишљења вештака утврдила да земљиште означено у диспозитиву решења одговара одузетом земљишту, које је након тога било предмет арондације, да се земљиште које се враћа овим решењем, налази у јавној својини Републике Србије, књижног корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, да на истом нема вишегодишњих засада на земљишту, изграђених мрежа и објеката, те да предложене парцеле имају приступ постојећим јавним путевима, односно да није неопходна нова парцелација ради

обезбеђивања приступног пута, то је у складу са наведеним нађено да нема сметњи враћању предметног земљишта у смислу члана 15, 24. и 25. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

У складу са чланом 19. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, којим је прописано да се у решењу налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета, одлучено је као у тачки 3. и 4. диспозитива овог решења.

Чланом 62. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења те је одлучено као у тачки 5. диспозитива овог решења.

Овај орган је у доказном поступку извео и ценно и све остале доказе, које није посебно образлагао јер не би били од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Министарству финансија, у року од 15 дана од пријема решења, а преко овог органа у довољном броју примерака.

Саветник за поступак враћања
имовине жртава Холокауста
Александар Тимотијевић

Сектор за координацију и надзор

В.Д. ДИРЕКТОРА

Срђан Секулић

Доставити:

1. Подносиоцу захтева: Јеврејској општини Суботица, преко пуномоћника Цаковић Илије, адвоката из Новог Београда, ул. Јурија Гагарина бр. 30г;
2. Јеврејској општини Суботица, ул. Димитрија Туцовића бр. 13;
3. Државном правобранилаштву - Одељење у Суботици, Трг Лазара Нешића бр. 7, Суботица;
4. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за пољопривредно земљиште, Ул. Немањина бр.22-26, Београд.
5. Агенцији за реституцију - Сектору за координацију и надзор;

ЕКСПЕДОВАНО
ИЗ АГЕНЦИЈЕ ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

6. Архиви;
7. У предмет

дана 12. 08. 2024

Стр. 10 од 11

АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ
ПИСАРНИЦА НОВИ САД - 1

ПРИМЉЕНО: 09. 08. 2024

Орган	Орг. јед.	Бр. р. о. ј.	Прилог	Вредн.

По правноснажности:

8. Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, Београд, ул. Краља Милана 16;
9. Републичком геодетском заводу, преко е-шалтера;
10. Градској управи Града Суботице, Секретаријату локалне пореске администрације, Суботица, Трг слободе бр. 1;
11. Агенцији за реституцију Републике Србије, Централна јединица - Сектору за координацију и надзор.
12. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за пољопривредно земљиште, ул. Немањина бр.22-26, Београд